

Sundbyberg 2017-08-31

Dnr.nr: 2017/00606/SF

Vår referens: Sofia Karlsson

Mottagarens adress:

s.sf@regeringskansliet.se,
s.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar: Svensk social trygghet i en globaliserad värld, SOU 2017:5

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 41 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter. Vi driver medlemmarnas rätt att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Vår utgångspunkt är att fri rörlighet ska gälla alla, även personer med kronisk sjukdom eller funktionsnedsättning. Det handlar om personer som är sjukskrivna på hel- eller deltid, som har perioder av sjukskrivning eller som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning får sjukersättning eller har rätt till assistans. Det handlar också om personer som har barn eller partner med kronisk sjukdom eller funktionsnedsättning.

Rätten att delta på arbetsmarknaden på lika villkor, framkommer i både Funktionsrättskonventionen och i den Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Personer med funktionsnedsättning har rätt att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet (Artikel 26 den Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna). Och personer med funktionsnedsättning har rätt att arbeta på samma villkor som andra, att ha tillgång till en tillräcklig levnadsstandard, att kunna leva självständigt och att vara en del av samhället (Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning). Detta slås också fast i den sociala pelarens 20 principer. I till exempel princip 3 så står det att alla har rätt till lika möjlighet rörande anställning och socialt skyddsnät och i princip 17 står det att personer med funktionsnedsättning har rätt till stöd som gör det möjligt för dem att delta på arbetsmarknaden.

Tyvärr fungerar det inte riktigt så idag när det gäller den fria rörligheten för personer med funktionsnedsättning. Många av de stöd som finns i Sverige idag saknar motsvarighet i andra EU-länder eller innebär inte en automatisk rätt till motsvarande stöd när sådana finns. Det kan till exempel handla om hjälpmedel, tolkhjälp, assistans eller olika former av lönestöd.

Våra synpunkter på utredningen

Förslagen i denna utredning innebär inte att den fria rörligheten för personer med funktionsnedsättning kommer säkerställas. Men de är över lag bra, och ett steg i rätt riktning.

Framför allt instämmer vi i utredarens oro över att det tidigare fokus inom EU på individens frihet att röra sig över nationsgränserna ersatts av en ökad möjlighet för medlemsstaterna att införa restriktioner. Detta är oerhört problematiskt, inte minst för personer med kroniska sjukdom eller funktionsnedsättning. **Funktionsrätt Sverige tillstyrker** därför utredarens bedömning att möjligheterna att underlätta för myndigheters tolkning av tillämpning av EU-rätten genom att utarbeta någon form av förarbeten bör utredas vidare (28.2).

Här nedan följer ytterligare ett par förslag som vi anser är extra viktiga att genomföra:

17.2.1 Förslag rörande rätt till beslut och intyg om en person är försäkrad enligt SFB. Funktionsrätt Sverige tillstyrker förslaget då det är viktigt för alla att i förväg veta vilka stöd man har rätt till. Detta gäller särskilt om man har en funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom som innebär ökad risk för sjukskrivning eller behov av vård.

19.3.1 Förslag rörande tydligare skiljelinje mellan bosättning i gränsöverskridande- och icke gränsöverskridande situationer. Framför allt ställer vi oss positiva till att kravet på antagande om längre än ett års vistelse tas bort då det är en orimligt lång tid för att räknas som bosatt och dessutom ställer till det i förhållande till andra länders nationella regelverk.

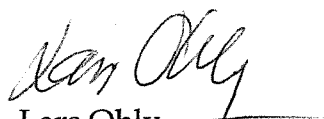
20.2 Bedömning rörande tolkning av det EU-rättsliga bosättningsbegreppet. Vi håller med utredaren om att det nationella tolkningsutrymmet vad gäller bosättningsbaserade försäkringar gör regelverket svåröverskådligt och svårtolkat. Det innebär också för individen att man riskerar att falla mellan stolarna, eller att man inte får fullt stöd.

21.2.6 Förslag om socialförsäkringsskydd avseende arbetsbaserade förmåner för medföljande familjemedlemmar. Det är bra att man ska kunna behålla sin SGI som medföljande. Funktionsrätt Sverige anser dock att det kan behövas ett förtydligande om vad som ska gälla om den medföljande redan vid avresa har en sjukdom eller funktionsnedsättning som gör att man använder sig av sjukförsäkringen.

28.3 Bedömning om kommunal vård i gränsöverskridande situationer. Det råder idag stora skillnader mellan olika kommuner och landsting i hur man bedömer vilka som har rätt till vård, omsorg och socialtjänstens olika stöd. Funktionsrätt Sverige håller med om att detta behöver utredas vidare.

Med vänlig hälsning

Funktionsrätt Sverige

Lars Ohly
Ordförande

